

„MINT VESSZŐSZÁL
SARJADT KI ELŐTTÜNK,
MINT GYÖKÉR A SZIKKADT
FÖLDBŐL.” (ÉZSAIÁS 53,2)

Hercegszöllős 450

Isten szabadító munkája átfogja életünk és a világ életének egészét. Egyszerre személyes megváltás, közösségi megmenekülés, és bizonyos ígéret a bűn fogságába esett egész emberiségnek. Elindít bennünket azon az úton, mely Jézus Krisztus ígérete szerint Hozzá vezet, s helyreállítja Isten és ember között azt az együttlétet, mely a Teremtő eredeti akarata, a teremtetés értelme és célja.

A 16. században indult magyar reformáció ennek a hitben fogant felismerésnek megrendítő példája. Szabadító üzenete egyszerre szólította meg a hatalmi játszmáknak kiszolgáltatott embert és közösséget, s néhány évtizeden belül az egész magyar nemzet döntő többségének vigasztalása és reménysége lett. Válasz az elveszett embernek, válasz a kiszolgáltatott egyháznak, válasz az összeomlás szélére sodródott magyar nemzetnek.

1526. Mohács. Miért? Miért történt, történhetett meg ez a súlyos vereség, s annak minden

következménye? S meddig tart ez a nyomorúságos állapot? Ezt kérdezte jobbágy és nemes, pap és az egyház népe. A legnemesebbek magától Istentől kérdezték a miért-et, s nemcsak az ok és okozat összefüggését tudakolták, hanem a történések isteni célját, az ÚR akaratát keresték mindebben. Hogy mi volt a célja a teremtető és szabadító Istennek azzal, hogy engedte a törököt, engedte a németet, engedte a belső viszályt, egyedül Nála a válasz, de számunkra egyértelmű üzenete, hogy Hozzá kell térnünk (vissza)! Az Ótestamentum prófétáinak megtérésre hívó üzenete hihetetlen erővel szólalt meg az első, ferences szerzetesekből lett prédikátoroknak nemcsak ajkán, hanem egész életük bizonygatójában. Ők nem kívülről, nem felülről szóltak a néphez, hanem velük sorsközösségben keseregve, jeremiában fordulva Isten felé. A reformátorok együtt szenvedtek, együtt menekültek, együtt kezdték újat a rájuk bízottakkal – szinte a semmiből. De „az Ige köszálként megáll”, ahogyan Luther Márton megénekelte. Ez az egyetlen fegyver minden más fegyvernél erősebbnek bizonyult. A „sola scriptura”, a Szentírás mint egyetlen alap megtartotta az egyént, a közösséget, a nemzetet. Egy második államalapítás volt ez. Nádasokban bujdokolva, sárfalú szegényes templomokat emelve, minden kivetett sarc után újravetve, ültetve és – ha lehetett – aratva tá-

madt fel, maradt meg az ország népe, s találta meg élete értelmét és célját a régi-új krisztusi hitben.

Hiányzó állami jelenlét híján a prédikátorok dolgává lett az egész közösség életének szervezése, mederben tartása, életrendjének megújítása és fenntartása. Ennek a vállalásnak egyik első és ékes bizonyítéka a Hercegszöllősi Kánonok megalkotása. Hit és egyházszervezés, szolgálat és erkölcs: credo – ordo – rítus. S tegyük hozzá: struktúra, az egyház és a település életének belső tartóváza az, amit 1576-ban a prédikátorok negyvenen azon a tekintélyes alsó-barányai településen elfogadtak, s aláírásukkal hitelesítették. A 21. század magyar reformátuságának is lelkesítő jel ez az embermentés, az egyházépítés és a nemzetmentés szolgálatában.

* * *

A 450 éves jubileumra készült kötet számos tanulmánya világítja meg ennek a hitben vállalt közösségszervező munkának az eredményét. A mi dolgunk ma sem más, mint hogy magunk is kövessük az ősidők óta hangzó prófétai intést:

„Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. Ismételd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz!” (5 Mózes 6,6) Amit tovább kell adnunk,

az nem más, mint az Úr szabadítása. Ez a szabadítás úgy és akkor a miénk, ha megvalljuk a gyülekezetben, az egyházban, az országban. Hiszen annak, ami bennünk, körülöttünk és velünk történik, ma sem más az értelme és célja, mint annak idején a választott nép babiloni fogságának, az első keresztyének szorongatott helyzetének, a reformáció századainak, a magyar történelem sorsfordulóinak: „Térjetelek hozzám, ... és én is hozzátok térek! – mondja a Seregek Ura.” (Zakariás 1,3)

Adja Isten, hogy egyházkerületünk jubileumi éve segítsen a ránk bízott üzenet megértésében, megőrzésében és hiteles továbbadásában!

Balog Zoltán
püspök

Veres Sándor
főgondnok